

MEGVALTÓ MEGVÁLTO

NAPLO

Előzetes árak

Helyben:		Vldéken:	
1 óra	50 f.	1 K.	
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1.
Egyes szám: hétköznap 2 l. Vasárnap 4 l.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Miért nem vigyáz, paraszt!

Ugy történt az eset, hogy a vasuti állomáson, mint mindig, tegnap is rengeteg utas volt. Ember ember mellett és bizony holmi oldalbalókés nem fehérholló-est, amit az embereknek kilencvenkilenc kilencetized százaléka meg is ért. Nem fortyan fel miatta, botrányt sem rendez, hanem próbálkozik tovább menni a tömegben.

Az a bizonyos egytized százalék ember is utazott tegnap. Szép ruha volt a testén, mert tetszik tudni, ő ur. Tükröcspó, vasalt nadrág, meg mi egymás. Persze, hogy meglökték, talán épen a hatodik és a hetedik borda között érezte az ütést, a gomolygó tömeg egyik könyökének a kemény-ségét. A könyék véletlenül csizmás ember tulajdona, jóképű polgáremberé, aki talán épen akkor vigyázott legjobban, mikor a vasalt nadrág tulajdonosához ért. Az egytized százalék ur felfortyant és adta a dühöset. A komisz, sértő lenézéshez rendezte be arcaizmait s imigyen rivalt rá a szegény csizmás emberre: miért nem vigyáz, paraszt! A paraszton vála a hangsúly, a lealázni, megvétést kifejezni akaró hang-súly.

Há nem a nagyheti gondolatokkal volnánk eltelve, más következtetéseket vonnánk le az egytized százalék urnak parasztosásából, most azonban a kereszteni függő Megváltónak tanítása jut eszünkbe. A Mester felebaráti szeretetre tanította az embereket. Azt mondta, hogy minden ember a Teremtőképmása, hogy mindnyáján testvérek vagyunk. És jó testvéreknek kell lennünk. Hogy nem szabad megvetnünk embertársainkat. Hogy az em-

ber értékét nem a külső teszi. A kereszteni függő Megváltó hirdette először azokat a tanokat, amelyek minél tökéletesebb megvalósításáért két ezer éve küzd az emberiség. A nagy egyenlőség első hirdetője volt Ő. Hála Istennek, a világ már eljutott annyira, hogy nem a zseb, a ruha után méri az embereket, hanem a belső tartalom szerint. Egytized száza-

lék azonban mindig akad, amelynek ez még Himalája, amely azt hiszi, hogy a nagy csizma és ... az egyszerű külső az ember fogalmán alul van, amit úgy fejeznek ki, hogy paraszt. Pedig a huszadik században már ezek is megtanulhatták volna, hogy mivel mérik az ember értékét. Hogy annak a leparasztozott parasztnak nagyon sokat köszönhetnek.

A világháború.

A Varsó körül

harcok újból beszéltetnek magukról. Az oroszok próbálkoznak a támadással, de minden siker nélkül. A németeknek terveit iparkodnak keresztül húzni a támadással, szokás szerint azonban balul üt ki a részükre. A német hadvezetőség jelentése az elmúlt hónapokról a következő: 55.800 orosz fogoly, 9 ágyú és 61 gépfegyver. Augustov—Szuvalki környékén a helyzet az utóbbi napokban nem változott. Oposkonál az orosz támadásokat visszaverték.

A Kárpátokban

semmi különösebb esemény nem történt. A keleti Beszkiékben az ellenség a Labore völgyében az új folyamán több támadást kísérelt meg, amelyeket visszavertünk. A lupkovi nyereg és az uzsoki hágó közötti magaslati állásért tovább tart a harc. A délkeletgaliciai arcvonalon különös esemény nem történt.

Sok szó esik az utóbbi napokban arról az orosz erőről, amely Przemyslyt támadta, illetve körülvette. A sereg nagyságáról különféle kalandos hírek jelenek meg, nemkülönben arról is, hogy az orosz hadvezetőség

hova küldte őket. Egy bizonyos, hogy a Kárpátokban már sok van belőlük s hogy mindennek dacára az orosz támadások véresen omlanak össze a magyar honvéd fegyverei előtt.

A nyugati hadszíntérről

újabb francia vereség híre jön, amely Luneville mellett történt. A Vogézekben csak tüzérségi harcok voltak. Egyébként a nyugati harctérről semmi különösebb jelenteni való nincsen.

A békegalamb

szárnyasattogása újból hallható, mindeztől azonban különböző jelentőséget nem lehet tulajdonítani neki. Allitóltag Amerika és Olaszország próbálnák meg ennek a herkulési munkának az elkezdését.

A tenger alatt

csak egyre tart a harc. Az angol admirális naponként sok ezer tonna tartalmat törölhet a tengeri erejéből. Megérdemli, úgy kell neki.

A japán-kínai veszekedések

tovább folynak, Japán új jegyzéket küldött Kínának, az eddigi tárgyalások kedvezőtlenek.

A Dardanellák

harcában sincsen újabb lényeges változás. A szövetségesek eddig vajmi csekély eredményt értek el, de annál nagyobb a saját káruk.

Hindenburg-ezredének veszteségei.

Halottak és sebesültek.

S — sebesült, mh — meghalt.

(Folytatás)

Meggyesi Mihály 5szd s, Pintér István 14szd s, Pisch Ignác 2szd mh, Pisch József 15szd s, Piszter Márton 3szd s, Pittman Ferenc 14szd s, Pock József 14szd s, Polds Jakab 5szd s, Pollák Mór 1szd s, Poloviczer Ferenc 14szd s, Porteleki Ferenc 14szd s, Pósa István 4szd s, Posik László 3szd s, Pósa Ambrus 2szd s, Posztos Márton 1szd s, Potzang Konrád 3szd s, Pravec József 1szd s, Pricz László 8szd mh, Pricz József 14szd s, Puha István 15szd s, Puskás György 6szd s, Puskás György 6szd s, Puskás János 8szd mh, Puskás János 14szd s, Quenz Mátyás 15szd s, Raab János 8szd s, Rabi Pál 16szd s, Rabli Mihály 4szd s, Rác Károly 1szd s, Rác Pál 3szd s, Rafai József 1szd s, Rakai János 4szd s, Ranga István 15szd s, Ravasz Vince 14szd s, Reichard 16szd s, Reichard Antal 16szd s, Reichenbach József 4szd s, Rein Imre 16szd mh, Reiner Rudolf 14szd mh, Reisz János 2szd s, Rigó János 2szd s, Rigó József 8szd s, Rikkel János 14szd s, Robenek József 4szd mh, Röcki István 8szd s, Rogozniczki József 1szd s, Roskó Gábor 2szd s, Rotás Ferenc 1szd s, Rózsa György 4szd s, Rózsa József 8szd s, Rózsa István 8szd s, Sági Sándor 14szd s, Sági József 16szd s, Sági Sándor 1szd s, Samay Antal 13szd s, Sánta József 1szd s, Sárosi János 16szd s, Sárosi István 2szd mh, Schaf János 15szd s, Schäffer Antal 14szd s, Scharpeck János 16szd s, Scheffer Kálmán 4szd mh, Schindler Lajos 6szd s, Schlick József 15szd s, Schmiéd Antal 1szd s, Schmól Mihály 8szd s, Schneider Antal 3szd s, Schneider János 16szd mh, Schneider János 16szd s, Schreiner Péter 4szd s, Schüll Márton 3szd s, Schuster Ferenc 3szd s, Schvab Antal 4szd mh, Schwartz Sándor 3szd s, Schwertl Ferdinánd 2szd s, Sebestyén József 6szd s, Sebők József 6szd s, Simon János 4szd mh, Simon István 14szd s, Sinka Mihály 1szd s, Sipos Mihály 8szd s, Sisa József 1szd s, Somogyi József

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

szines zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepepök és zsebkendőkből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ szabott árak.

zsef 4szd s, Somogyi Lajos 1szd hd, Sorger Ferenc 16szd s, Spiegel Mátyás 2szd s, Süterand Arnold 6szd s, Stolcnerberger Iszd s, Strasser Lejos 5szd s, Strausz Márton 14szd s, Stroh Konrad 5szd s, Stud János 8szd s, Südi András 3szd s, Süli Antal 4szd s, Süller Mihály 2szd s, Sülli István 2szd s, Süri Lajos 15szd mh, Süveges János 8szd s, Szabó Sándor 3szd s; Szabó András 16szd s, Szabó Imre 3szd mh, Szabó Imre 13szd s, Szabó József 4szd s, Szabó József 4szd s, Szabó József 3szd s, Szabó József 3szd s, Szabó József 15szd s, Szabó József 16szd s, Szabó Lajos Iszd s, Szabó Mihály 5szd s, Szabó Mihály 2szd s, Szabó István 13szd s, Szabó Mihály géposzt s, Szakura Gábor 2szd s, Szalai György 4szd s, Szalai József 8szd s, Szalai Pál 14szd s, Szalók József 2szd mh, Szaniszló István 2szd s, Szánkó Mihály Iszd s, Szántó András 16szd s, Szántó György 13szd s, Szántó Mihály 3szd s, Szántó István 6szd s, Szász Mátyás Iszd s, Szarka Mihály Iszd s, Szarka István 8szd s, Szatmári Ferenc 8szd s, Szatmári György 4szd s, Szatmári István 8szd s, Szegedi Ferenc géposzt s, Szegi Lajos Iszd s, Szél Ferenc 4szd s, Széles Imre 4szd s, Szeli József 5szd s, Szénási István 3szd s, Szendrei Ernő 16szd s, Szendrei József 14szd s, Szente József 8szd s, Szép István 14szd s, Szerencse József 14szd s, Szerencsés János 16szd s, Szigeti Sándor 5szd s, Szigeti János 8szd s, Szigeti József 14szd s, Szigeti István 13szd s, Szigli Lőrinc 8szd s, Sziksz András 14szd s, Sziládi Sándor 8szd s, Szilágyi Gergely 4szd s, Szilágyi János 4szd s, Szilágyi Sándor Iszd s, Szil József 16szd s, Szimandl József 6szd s, Szimon Mihály 4szd s, Szöke János 16szd s, Szöllösi Mihály 5szd s, Szönyegi József 6szd s, Szorcisk Mihály 4szd s.

(Folyt. kov.)

Háborus apróságok.

Apróságok Hindenburg életéből. Hindenburg tábornagy a nyugat-poroszországi Freistadt-kerületben született, ahol családja még ma is a Langenau kastélyban lakik. A tábornagy egyik huga, következőket mondotta:

— A háborusoklás már kezdetől fogva központja volt minden gondolatának és érzelmének. Már 10 esztendő hadapródiskolái növendék korában, a nyári szabad-ságidejében ott szaladgált atyjának százada mellett. Később, fiatal tiszt korában, amikor szabadságon volt, rendszeren nagyobb sétákat tett, és a közbén gyakran megállt egy magaslaton, onnan hosszabban körületekintett, majd egy harcéri vázlatot mondott el nekünk. Estemkint, amikor lámpa mellett üldögéltünk, ő tartományunk általános tér épüföle hajlva elgongolkozott, figyelt és számígotat. A háborusoklásnak szinte rajongója volt. Eppen ezért hadiskolái társai is, miként azt nekem elmondották, tréfásan „süritett Molke-nek nevezték. A tarenbergi hatalmas győzelem után, amelyet keleiporoszországi Szedának is neveztek, a mi „tábornagyunk“ népfelkelői körében megjelent az Istenházában és őszinte szívből hálát adott a győzelemért és kéri imával fordult az eget urához további sikereért. „Ora e labora“ ez a felírás olvasható az asztalára kitett táblácskán, mely valamikor atyánk íróasztalán állott: Mondjátok hálát annak ott a magasban, — mondotta a tábornagy és kezével az égre mutatott, amikor Graudenzban a lakosság szüzei őt ünnepeve, körülvették autóját, az ifjúság pedig a fákra kapaszkodott, hogy Kelet-Poroszország megszabadított jobban láthassa. „Mondjátok hálát annak ott a magasban“ — modotta s azután gyorsan tovahajtott.

A háború és az államadósságok. A háborút viselő országok állam-

adóssága a következőképen szaporodott: A háború előtt volt Nagybritanniának 661, Franciaországának 1315, Oroszországának 890, Németországának 240, Ausztria Magyarországának 490 millió font sterling. Most Nagybritanniának 973, Franciaországának 1723, Oroszországának 1460, Németországának. 810, Ausztria-Magyarországának 853 millió font sterling.

HIREK.

— **Nagypéntek.** A megható nagypénteki szertartások az ajtatos közönség sok ezrei előtt folytak le a székesegyházban. A szertartásokat és szent beszédet dr. *Prohászka Ottokár* megyéspüspök tartotta. A főpásztor az ő bámalatos szónoki erejével festette a nemzet nagypéntekjét a világháború alatt. A szörnnyü kálváriát végigjárta és a keresztben függő Megváltó tanítja meg az embereket arra, hogy a legnagyobb szenvedésben, megpróbáltatásban sem szabad a lélek egyensúlyának meginognia. A sok szenvedést a feltámadás fogja követni. Krisztus kálváriájának és keresztjének vége husvét lett a magyar népnek is lesz a fekete nagypéntek után husvétje, a szenvedések megszűnésének, a győzelemnek husvétje.

— **Személyi hír.** Gróf *Zichy Géza* Lipót, a Vöröskereszt megbízottja pénteken megtekintette a vasuti üdítőállomást és a legnagyobb elismeréssel fejezte ki az ott működő hölgyeknek.

— **Meghosszabbították a megbízást.** A miniszterium Székesfehérvár város területére a gabona kerkvirálást Neufeld Lajost miniszteri kiküldöttre bizta, akinek megbízása most járt le. A miniszter tegnap értesítette, hogy megbízását május 1-ig meghosszabbította.

— **Zsir helyett olaj.** A mai viszonyok között, amikor a zsirnak már majdnem öt korona a kilója, s amikor arra is el lehetünk készüve, hogy a zsirféle még magasabb árral kerül a piacra, éppen nem teszi olcsóvá a kukoricaisztiból készülő ételeket az, hogy azokhoz, a kenyeret kivéve, bőségesen kell zsirt adni. D-hát, aki nem akar sokat költeni, ezen is segíthet. A dolgot „gugyamis“ úgy áll, hogy a kukoricaisztiból készülő különféle éledelek főzésénél, vagy sütésénél a zsirt olajjal pótolhatjuk és pedig éppen úgy lenmag, tökmag, vagy napraforgó olajjal. Szeged környékén az e fajta olajat már nagyon hasznájják és a gazdaasszonyok azt hangoztatják, hogy éppen olyan ízes és jó ételeket lehet velük csinálni, mint az állati, avagy a kukuszsirral. Szegeden különben harmincegyen esztendővel ezelőtt az olajos kenyér cs. megeszámba ment. Nálunk persze még sok helyben idegenkednek az olaj minden fajjától, de ez az idegenkedés indokolatlan.

— **Ismét elárulított kizárása a piacokról.** Mivel a vidéki városokban a piaci árakat a mindent összevásároló, ismét elárulított vásárolják össze, akik a fogyasztó közönség rászorultságára spekulálva kényszerből minden árat megfizetnek és így a fogyasztó közönséget elűtik az elvisselhető, bármily magas áratól, most már több város rendőrkapitánya teljességében elűtötte a továbbárusítókat a bevásárlás lehetőségétől. Ahol ezen intézkedés életbelepett, máris bizonyos megkötömbűlés tapasztalható a piacon.

Mexikói egyházüldözés.

(Folytatás.)

A toll visszaborzad a számtalan szentségtörés leírásaitól, melyet mindenféle elkövetnek. A santillói Jezusita-kollegium kápolnáját, mint sok más templomot is, táncteremmel alacsonyították le; az oltárokat a szentképek helyébe ledér nőket állítottak s szent öltönyöket ággatva magukra, táncoltak a templomban. Semmi sem szent előttük. S. Juan del Rio-ban a forradalmárok addig lödöztek egy feszületre, míg az le nem hullott a földre. A carranzaisták több templomban papoknak öltözve beültek a gyóntatószékbe, gyónásokat hallgattak és a gyónásban hallottakat aztán kiküldték. Minderre eskü alatt tett tanuvalomások vannak.

Sőt a katolikus keresztény előtt legszentebb, az eucharisztikus Üdvözítőre is fölemelték kezüket. S. Juan del Rio egyik kolostorában addig lödöztek a tabernakulumra, amint ezt egy szemtanu eskü alatt tanusítja, míg az szét nem volt rombolva, kivették az áldozató-kelyket és a szent ostyákat a földre dobálták. Santa Rosában, hol éppen szentségimádás volt, a kitett Oltárszentségre löttek és a szent ostyákat — lovaiknak adták abrakul! Sok ilyen és még rosszabb gonosztekről

az America eskü alatt vallott tanuságokat közölt és minden számában ujjakat hoz.

Egy Jézus Szent. Szive apáca, aki sok szenvedés után az Egyesült-Államokban talált menedéket, egy magánlevélben Guadalajarából írja a következőket: „... A katolikus papok elfogatására kiadott parancsot Guadalajarában oly gyorsan hajtották végre, hogy ezeknek már nem volt idejük az Oltárszentséget biztonságba hozni. A nőkben ekkor gyors elhatározás támadt: a papok beleegyezésével több előkelő urinól, mert csak ezek mérhették ezt megkísérelni, elment a parancsnokhoz és engedelmet kért, hogy az Oltárszentséget elvissze. Kérésüket megtámadták, csak inkább a hölgyek kijelentették, hogy a szent edényeket a szentségrablóknak — hagyják! teljesült kérelmük. Hogy szákmányuk valamiképpen ki ne csusszék kezeikből, minden hölgy mellé négy fegyveres katonát adtak kísérelül. Így aztán szétoszóltak a hölgyek, kiknek közben a gunyolódásból s fenyegetésből bőven kijutott a részük, a különböző templomokban, ahová már a felkelők lovaikkal behatoltak s az egyházi ruhákkal a legbotrányosabb visszaéléseket követték el. Egyik templomban az istenienek megelőzték őket s a szent edényeket már kirántották a ta-

bernakulumból; könnyek közt szedték aztán fel a kópésektől bémocskított padlóról e hölgyek a koszekrált ostyákat. Eme példétlan üldözötés láttára a Mexikóban összegyűlt érsekek és püspökök július 16-án, tehát kevéssel a város elfoglalása előtt, közös pásztorlevelet bocsátottak ki, melyben világosan és határozottan megadólják az Egyház és a püspöki kar ellen szórt rágalmatokat és az egész világ előtt tiltakoznak az Egyház ellen elkövetett erőszakoskodások és a lelkiismereti szabadság elnyomása ellen.

XI. Benedek pápa azonnal trónárlépose után a nagy megpróbáltatások szenvedett egyházfejedelemekhez, papsághoz és hívekhez mezleg részvételjes brévért küldött s az előzőt papok és szerzetesek legnagyobb szükségének enyhítésére jelentékeny összeget is csaltolt.

Ebben a nagy szerencsétlenségben azonban egy igen örvendetes dolog is megnyilvánult és ez az Egyesült-Államok katolikusainak üldözött testvéreik érdekében való férfias beleavatkozása. Attól a pillanattól kezdve, midőn a Carranza-féle forradalom az egyházüldözés jellegét ölté magára, a katolikus lapok az America nevű newyorki hetilap vezetésével sajtóhadjáratot indítottak és mindig hangosabban és sürgetőbben állították a kor-

mány szemé elé azt a rettenetes felelősséget, melyet a Carranza és Villa-féle forradalom támogatásával magára von. Hogy pedig az isteni Üdvözítőnek a szenvedett tiszteltetéségekért és kormányoknak abban valójá részeseidésért engesztelést és elégtételt nyujtsanak, az észak-amerikai papok az Egyesült-Államok összes katolikusainak közös engesztelő áldozását és engesztelő ájtatosságát készítik elő.

A két nagy katolikus szervezet, a Federation of Catholic Societies és a Kolumbus-lovagok nagy tiltakozó gyűlések tartásával, hiteles adatok összegyűjtésével s Bryan államtitkárhoz benyújtott többrendbeli memorandumokkal fáradságtalanul dolgoznak azon, hogy a kormányt kényszerítsék, hogy csak olyan elnököt ismerje el Mexikóban, aki Mexikói katolikusainak teljes vallásszabadságot biztosít. O'Connell bostoni bírómnok és több püspök állti a mexikói egyház szabadsága érdekében indított mozgalom élére.

Valamit máris elérték: az Egyesült-Államok kormánya a katolikusok sürgetésére már ismétellen kifogásolta Carranza eljárását, bár nyilvánvalóan nem elég nyomatkosan.

1914. november 27-én P. Tierney S. J., a Federation of Catholic Societatis elnöke ismételt bead-

— **Nem szabad tehenet levágni.** Legközelebb fontos miniszteri rendelet fog megjelenni a tejfogyasztás segítésére. Eszerint a földművelésügyi miniszter el fogja tiltani a tehenek levágását, illetőleg azt a rendeletet, amely az üszörjorjuk vágatását szigorúan eltiltja az ország marhaállományának fejlesztése érdekében, kiterjeszti a tehenekre is.

— **A következő három évben nem lehet pénztintzést alapítani.** A Pénztintzeti Központ létesítésének és az ezzel kapcsolatos kérdéseinek megvitatása céljából a pénzügyminiszteriumban április 8-án szaktanácskozmány lesz, amelyen a kormány képviselőin kívül részt vesznek a kereskedelmi és iparkamarának, a pénztintzeti érdekképviseletnek és a szakgyesülteknek kiküldöttei, a városi nagyobb pénztintzettek vezetői és egyes szakértők. Az államkincstárnak a pénztintzeti központi alapításában való részvételére vonatkozólag legközelebb az országgyűlés elé terjesztendő törvényjavaslatban a kormány — mint értesülők — arról is gondoskodni kíván, hogy a következő három esztendőben új pénztintzések ne legyenek létesíthetőek, mert alapításuk gazdasági érdekekben nem kívánatos.

— **Lovak és fogatok rekvirálásának korlátozása.** A község megnyugtatására szolgálhat az az illetékes helyről szerzett hír, hogy a kormány a hadvezetőséggel meg egyezett abban, hogy bizonyos mértékig korlátozni fogják a lovak és a lófogatok rekvirálását. Ahol tehát a gazdaközönség az újabb lórekvizitáció sérelmesnek találja, forduljon panaszával a vármegegye kormánybiztosához és közölje vele együtt, hogy az illető községben a háború kezdete óta az eredeti állományból mennyit vittek el és mennyi maradt.

— **Rövid hírek.**

Az Öltárgyesület nagylelkű ajándékot a templomi felszerelésekért a Fejérmegyei Napló útján mondanak köszönetet Puli György esperes-plébános (Bodajk) Tomán Antal (Csór.)

ványaira és szóban és írásban folytatott fáradságtalan tevékenységére eredményeképp az államminiszteriumtól az elnök nevében megkapta a hivatalos biztosítást, hogy az északamerikai kormány Mexikóból az összes Apokat és apácákat az Egyesült-Államokban biztonságba fogja helyezni; a szükséges rendelkezések már el is küldték Funston tábornoknak, az egyesült-államokbeli csapatok veracruzai parancsnokának. Ugyanakkor a kormány hivatalosan megígérte, hogy valamely mexikói elnök esetleges elismertése alkalmával a mexikói vallásszabadság kérdése is méltányos figyelembe fog vétetni. Hogy ez az ígérlet tényleg érelyes nyomást fognak gyakorolni a kegyetlenkedések végleges becsünetésére, arról kezdesdik az észak-amerikai katolikusok millióinak lelkes elszántága, kik addig nem fognak nyugodni, míg célt nem értek.

Monterey bevételének napján Caranza lapja, az El Pueblo a leggaladabb istenkáromlásokkal és az Egyház elleni kirohanásokkal teli cikket közölt, mely ekként végződik: „Isten haragja és mindenhatósága nem lesz elég erős, arra, hogy a mi dicsőségünket elhomályosítsa”.

Köszgyűlés. A Maroshegy évi rendes közgyűlése április hó 5-én d. u. 2 órakor lesz. **Az elnökség.**

A jószüekhez. Egy, a legszörnyűbb nélkülözések között élő öreg asszony nevében kérjük a jószüeket, hogy részére bármi segítséget küldjenek a Fejérmegyei Naplóhoz. Nemszak betevő felajánlás, de még a kis zugszobácskákért a bért sem tudja kifizetni. Minden fillér segítség a szegény nyomorgó számára.

A kendergép áldozata. Matyisa Illes 15 éves fiú a R.almáshoz tartozó Ugalambos-puszta n. kendergépénél dolgozott. Amint a gépből a pozdorját kitisztítani akarta, a kerék elkapta jobb karját s összetörté. Súlyos sérüléstől a Szent György kórházba szállították.

Katonatemetés. Szeng. Mikolaj a 24. közös gyalogezred közlegénye, stetitzyei lakos a harc közben kapott betegség következtében elhunyt. Temetés április hó 3-án d. u. 2 órakor lesz a Sz. György-kórház halottsházából.

Kitiltották a városból. Hermann Mayer Miksa pátkai illetőségű csavargót a székesfehérvári rendőrség a városban elkövetett botrányok miatt kitiltotta és 30 napra elzárásra ítélte.

Koszorúmegváltás. Vermes Frigyes székesfehérvári kereskedő fiúverének Vermes Mihálynak elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén 10 K-t küldött a Fejérmegyei Naplónak, a székesfehérvári katonák árának javára.

Elvesztette a pénzt. Lendvai József, szegény sorban levő mindenes gyermek a Zrínyi- és a Kertekalj utcák környékén elvesztette 10 K haviltűz esetét. A becsületes megtaláló, hozza be a Fejérmegyei Naplóhoz.

Romlott leány. Horvat Mária romlott leányt a redőrség két napi elzárásra ítélte és a városból eltiltandó.

Csatorgásban talált. Borsodi János csavargót a rendőrség 8 napra elzárásra ítélte.

Az adonyi vásár. Adony községben pénteken kirakodó és állatvásár volt. A vásár forgalma közepesnek mondható.

— **Adományok.** A Hadsegélyző Bizottsághoz beérkezett adományok folytatásához kimutatása: Vértessy Lajos (Kápolnásnyék) 1 kenyér, Szammer Rózsa 1 pár térdmelegítő, Hölgvi Vilma 1 pár érmelegítő, (Patka község) 29 drb. vankost 35 huzattal, 8 drb. zsebkendő, 7 törülköző, 6 drb. alsónadrág, 7 drb. ing 2 lepedő, 1 asztalkendő, Keresztes Zsigmondné 2 pár térdmelegítő, Dézsi Ilona és Kiss Sándorné gyűjtése a csákvári ref. hívektől 62 tollpárna, és 2 lepedő. Vértessy Lajosné Kápolnásnyék 2 kenyér, N. N. 2 pár érmelegítő, Ripka Rózsa 1 kiskvások, Özv. Háj Ferencné 1 felöltő, Szili Etelka Mór 1 baschlik Lindtner Sándorné 1 pár lábszárvédő, Deutsch Antal egy csomag dohány, 1 doboz cigareta, Nagyperkátá község 12 párna, 18 huzat Gabler Lajosné (Nagyperkátá) 3 drb. párna, és 6 huzat, Herceg Sándor 5 pár gyermekcipő, 12 kötény, Leopold Gusztávné Sárszent-ágya 6 pár keztüli, 6 pár trikó ing, 6 nadrág, 6 hősapka, 6 pár kapcaruha, Városházáról 141 drb. tojás, Kovács Etel 3 drb. haskötő, Lindtner Sándorné 2 pár érmelegítő és 1 pár lábszárvédő, Varga Józsefné Csákvár 1 tollvankos huzattal, Hirschenstein Gyuláné rézdarabok, Fleischer Mór mészáros 1 csomag szappan, Littyán Valéria egy lámpa.

— **Uránia színház.** A Kárpátok most folyó véres küzdelmeit még egy film sem tárta oly hűen és meggyőzően a szemlélő elé, mint az Urániában április hó 6 és 7-én, azaz kedden és szerdán színre kerülő „0, te drága hazám című háborús dráma. A hiteles és helyszíni karakteri felvételek egész sorozata látható a fenomenális filmen. A dráma egy vasuti ór kálváriáját tárgyalja, ki drága hazáját mindekkellett szereti és aki az oroszok által elfoglalt vasuti vonalon az orosz kancsuva csapásai alatt kénytelen szolgálatot teljesíteni.

Dreher sörtelepén egy katonaszolgáltatments géplakatos általában alkalmazást kaphat. Előnyben részesül olyan egyén, aki villanymotorokkal és villanyfelszereléssel is foglalkozott.

Felvágtattak, sajtok nagy választékban. Borok, pezsgők, rumok és likőrök; cukorkák, teasütemény. Münchener Szalvator sör. Pénteken balatoni szülő Gebauer Testvérek, Kossuth-utca. Telefon 340.

— **Köhögés és rekedtség ellen a legbizonyos bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált melipasztilla.** Egy doboz ára 50 fillér. **Kapható Szűts Róbert, Magyar Korona Gyógyszertárban Székesfehérvár Városházán.**

PIUMELI KÁVÉBEHOZATAL SZÉKESFEHÉRVÁR (BARATOK EPULETE) :

Pörkölt kávékeverékek! Utolérhetetlenek! Saját villamos kávénapgyörköldé! Telefon 250.

Szerkesztői üzenet.

T. A. Csór. Kutatni fogunk utánuk. Eredményről értesítjük.

L. E. né. Iszkaszentgyörgy. A budapesti Vöröskereszt utadokozó irodája is megküldi.

B. J. né. Celdömök. A nyomozást újra megindítjuk.

K. I. Helyben. Bizony sajnos, sok ilyen visszassággal van tele a mi társadalmunk.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől. 3888/915 sz.

Hatósági hirdetés.

Tudomásul végett közhírré teszem a m. kir. miniszteriumnak 1019/915 M. E. számú rendeletét a haszonbérletlőt mivélés nélkül hagyott mezőgazdasági ingatlanok tárgyában. Székesfehérvár, 1915. márc. 31-én.

Dr. Saára Gyula
porgármester.

Dr. Kerekes Lajos
főjegyző.

A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912 LXIII. tc. 10 §-ában, valamint az idézett törvény-cikket és az 1912 LXIII. törvény-cikket kiegészítő 1914. L. tc. 14 §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Ha olyan mezőgazdasági ingatlan haszonbérletje, amelyet gazdasági rendeltetése, vagy a szokásos gazdasági vetésforgó szerint a folyó gazdasági évben termelésre kell használni, katonai vagy ezzel egy tekintet alá eső szolgálat teljesítését végett távol van vagy a bérleményt egyéb okból elhagyta anélkül, hogy a termények előáll-

tásához vagy betakarításához szükséges gazdasági munkáknak idejében való elvégzéséről akár maga, akár megbízottja vagy hozzátartozója útján, vagy más módon gondoskodott volna, vagy arról bármely okból idejében nem gondoskodott, avagy gazdasági helyzeténél fogva olyan viszonyok közé jutott, amelyek miatt e gazdasági munkák idejében való elvégzéséről előreláthatóan nem fog gondoskodni: a haszonbérbeadóknak joga van, hogy az ekként kellő megmivélés vagy hasznosítás nélkül maradó ingatlant — a haszonbérleti viszonyokn egyébként érintetlenül hagyásával — birtokába visszavegye és a folyó gazdasági évben a szükséges gazdasági munkák elvégzéséről akár saját kezelésében, akár más módon ideiglenesen gondoskodik. Amennyiben az ingatlanon ily módon való megmivéléséhez, vagy hasznosításához szükséges, a haszonbérbeadó a bérleményhez tartozó épületeket és gazdasági felszerelést is használatba veheti.

A haszonbérbeadó által birtokba vett ingatlanok a folyó gazdasági évben beszedendő hasznai felelő a haszonbérbeadó rendelkezhetik, a haszonbérlet csak az ingatlan eső haszonbérnek elengedését és a termények előállítását végett esetleg általa az ingatlanra fordított költségeinek megtérítését követelheti de mindezt csak oly összeg erejéig, amely a haszonbérbeadóknak az ingatlanból nyert tiszta jövedelmet meg nem haladja.

Ha a haszonbérbeadó a jelen §. szerint őt megillető joggal nem él, a haszonbérlet emiatt sem bérletengedést, sem kártérítést nem követelhet.

2. §. A haszonbérbeadott ingatlanok az 1. §. alapján a haszonbérbeadó részéről való birtokbavétele tekintetében felmerülő vitás kérdések elintézésére hivatva van:

1. kis- és nagyközségekben, ha a vitás ingatlan 50 kataszteri holdnál nem nagyobb, első fokon a községfő eljárásság, második és utolsó fokon a főszolgabíró, ellenkező esetben pedig első fokon a főszolgabíró, második és utolsó fokon az alispán.

2. városokban — tekintet nélkül a vitás ingatlan nagyságára — első és utolsó fokon a tanács.

Ha a haszonbérlet ingatlan több község (város) területén fekszik, az ingatlan fekvése szerint illetékes hatóságok bármelyike határozhat az egész ingatlanra nézve.

A közigazgatási hatóság határozatával meg nem elégedő fél igényeit a jogerős határozat közzétételétől számított 30 nap alatt rendes bírói utam érvényesíthető.

3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki. Budapest, 1915. márc. 24.

Gróf Tisza István sk.
m. kir. miniszterelnök.

HIRDETÉSEKET

olcsó
dijszabás mellett
felvesz
A KIADÓHVATAL.
Szent István-tér, 1. szám.

MEGHÍVÓ.

A RÁCZKERESZTURI KER. FOGYASZTÁSI ÉS ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETJÉ

1915. április 18-án délután 4 órakor az iskola egyik tantermében évi

Rendes Közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet tagjai és a keresztény szövetkezetek képviselője — tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat :

1. Elnöki megnyitó.
2. A zárszámadások bemutatása, a tiszta nyereség hovatartozása felett való határozat és ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. Esélytelen indítványok tárgyalások, ha azok legalább három nappal a közgyűlés előtt adtak be.
4. Hét rendes és két pótfelügyelő tag választása.
5. Két tag kiküldetése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Ráczeresztur, 1915. március 15.

Az Igazgatóság.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet,

Deák Ferenc-utca 4. sz. alatti házában **üzlethelyiség** (a Csizmadiamesterek Szövetkezetének volt raktárhelyisége) **1 udvari raktár felszerrel és egy istálló kiadó.**

Bővebbi részletek megtudhatók a Szövetkezet hivatalos helyiségében, Távirdu-utca 6. szám alatt kedden, csütörtökön és szombaton 9—12-ig.

Nagyszerű újítás folytán gyermekfővétel a legsikerültebben készülnek VIRAG műtermében Rákóczi utca 5. Szolid egységes árak. Telefon. 334.

APRÓHIRDETÉSEK.

Két jó munkás cipészsegéd felvétetik Vida Ferencnél.

Husvétli képeslapok olesón kaphatók. Tábori csomagdoboz 12 fillér. Kaufmann, Kossuth-utca 9. (papírkereskedés)

Borbélysegéd, ügyes munkás foglalkozást nyer az ünnepek után Gaál Kálmánnál.

Kétszobás utcai lakás május 1 re kiadó Öreg-utca 15. szám alatt. Ugyanott 14 éves csókakői bor eladó. Tudakozódni lehet április 6—9 között a háznál.

Új boroshordók 900 literig és más pinczi berendezések raktáron kaphatók. Somogyi János kádárnál, Széchenyi utca 64. szám alatt.

Műtrágya, vas és épületanyagok legolcsóbban Grósz Bernátnál kaphatók. Rác-utca, Telefon 128.

Alkalmi vétélek nagy árendedménnyel

zongorák, pianók, harmoniumok és cimbalmok

HEIN MARTONNÁL

Simor-utca 37. és Kossuth-utca 2. sz.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szombaton és vasárnap, április hó 3. és 4-én:

A nyolcadik nagyhatalom.

Ez a film a legérdekesebb és legtanulságosabbak egyike. Epizód a Törökországi mozgósításból, 3 felvonásban.

Fényes műsorkeret!

1. Öregember nem vénember, vigjáték. — 2. Misi fogságban.
3. A lelkiismeret. — 4. V. Messter hét, legújabb felvételek a harctérről.

Husvét hétfőn, egy napos műsor:

Dr. ANTON

vagy a Rivierai titok.

1. Náci fogságban. 2. Recept módszere. — 3. A gyermekek órája. — 4. VI. Messter hét, harctéri felvételek.

Szombaton 3 előadás 6 és 9 órakor: — Husvétli Ünnepeken folytatódó előadások, kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

A Ráczereszturi Keresztény Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet

MÉRLEG-SZÁMLA 1914. április hó 15-től 1915. február hó 24-ig.

VAGYON		K		f.		TEHER		K		f.	
Készpénzkészlet		536	93	339	drb. üzletrész á 10 K	3390	—				
Árukészlet		4726	88	13352	Áruhitelezők	13352	72				
Adóok		2074	64	950	Kölcsönszám	950	—				
Felszerelési költség	1206:16			405	Átmeneti számla	405	82				
20% levonás	241:22	964	94	1900	Óvadék számla	1900	—				
Ingtatlan számla		10000	—	1284	Tartalékalap számla	1284	51				
Értékpapírszámla		100	—	290	Egyenleg mint nyereség	290	71				
Kormos Pál üzletvezető hiánya		993	80								
Binder Géza üzletvezető hiánya		1376	57								
Vetőgép és egyéb ingóságok		800	—								
		21573	76								

Ráczeresztur, 1915. Február 24-én.

Keresztes György, s. k. ig. elnök. Kócsi Máyer Gyula, s. k. Lauer Lajos, s. k. Baki József, s. k. ig. tagok.

—VESZTESÉG-NYERESÉG-SZÁMLA.

KIADÁS		K		f.		BEVÉTEL		K		f.	
Személyzet fizetése		830	—	4549	52						
Szállítási költség		576	01	70	—						
Üzleti költség		1548	30								
Adó		230	41								
Felszerelés 20% leírás		241	22								
Kamat számla		686	10								
Pósta k. számla		83	73								
Biztosítás		133	04								
Egyenleg mint nyereség		290	71								
		4619	52								

1914. ápril 15-én volt a szövetkezetnek 211 tagja 346 üzletrésszel; 1915. február 24-én van a szövetkezetnek 208 tagja 339 üzletrésszel; kilépett 3 tag 7 üzletrésszel. A mérleg, nyereség-veszteség-számla a szövetkezet helyiségében kifüggesztve megtekinthető.

Ezen mérleg, veszteség-nyereség-számla a felügyelő bizottság által megvizsgáltatván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel meg egyezően találtott.

Szabó József, s. k. felügy. biz. elnök.

Bilik Lipót s. k.,

Veszeli Károly s. k.,

Körniss István s. k.,

Gajdó János s. k.,

Dobrádi István s. k.,

ij. Herkli István s. k.